

Παγκόσμιος Οικονομία

Η ΚΙΝΗΣΙΣ ΠΡΟΣ ΑΝΑΠΤΥΞΙΝ ΤΩΝ ΔΙΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ

Αί συνέπειαι τοῦ πολέμου ἐπὶ τῆς οἰκονομίας τῶν ὑπερποντίων χωρῶν καὶ δὴ ἡ ἀπώλεια τῶν ἐν τῇ Εὐρωπαϊκῇ Ἡπείρῳ ἀγορῶν αὐτῶν, προεκάλεσαν μεταξὺ τῶν ἀμερικανικῶν κρατῶν μίαν πολλαπλῶς ἐκδηλουμένην κίνησιν συνεργασίας πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἀπὸ κοινοῦ ἀντιμετώπισεως τῆς δημιουργηθείσης νέας καταστάσεως πραγμάτων. Ἡ σημειωθείσα τοιαύτη κίνησις κατέδειξεν ἀφ' ἑνὸς μὲν τὴν οἰκονομικὴν, πολιτικὴν καὶ ἰδεολογικὴν ἀλληλεγγύην τὴν ὑφισταμένην μεταξὺ τῶν κρατῶν τῆς Βορείου καὶ Νοτίου Ἀμερικῆς, ἀφ' ἑτέρου ὅμως καὶ τὰς δυσχερείας εἰς τὰς ὁποίας προσκόπτουν αἱ πρὸς τὸν ἄνωτέρω σκοπὸν καταβαλλόμεναι προσπάθειαι.

Πρόσφατον ἐκδήλωσιν τῶν προσπαθειῶν τούτων ἀπετέλεσεν ἡ ἐν Ἀθάννα σύγκλησις Παναμερικανικῆς Διασκέψεως, πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐρεύνης καὶ ὑποδείξεως τῶν καταλλήλων μέτρων διὰ τὴν ἀνάπτυξιν τῶν οἰκονομικῶν σχέσεων μεταξὺ τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν. Ἡ ἐπίτευξις ὅμως τοῦ σκοποῦ τούτου, ὡς διεπιστώθη καὶ ἐκ τῶν συζητήσεων τῆς Διασκέψεως τῆς Ἀθάννας, καθίσταται δυσχερῆς, συνεπεία τῆς ὑπάρξεως διαφόρων προσκομμάτων, τὸ κυριώτερον τῶν ὁποίων ἀνάγεται εἰς τὴν ἰδιοσυστασίαν τῶν οἰκονομιῶν τῆς Ἀμερικανικῆς Ἡπείρου. Πράγματι αἱ οἰκονομίαι τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν παρουσιάζουν σημαντικὰς ὁμοιότητας μεταξὺ τῶν, ὡς ἐκ τούτου δὲ δυσκόλως δύνανται νὰ ἀλληλοσυμπληροῦνται πρὸς τὸν σκοπὸν ἀναπληρώσεως τῶν κενῶν, τὰ ὁποία ἐδημιούργησε λόγῳ τοῦ πολέμου ἡ ἀπώλεια τῶν εὐρωπαϊκῶν ἀγορῶν. Αὐτὸς ἀκριβῶς εἶναι καὶ ὁ λόγος διὰ τὸν ὁποῖον συνήντησεν ἐπιφυλακτικότητα ἐκ μέρους τῶν κρατῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς καὶ δὲν υἱοθετήθη ὑπὸ τῆς Διασκέψεως τῆς Ἀθάννας ἡ εἰς αὐτὴν ὑποβληθεῖσα πρότασις τῶν ἀντιπροσώπων τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν περὶ ἰδρύσεως ἐξαγωγικοῦ Καρτέλλ, ἀποστολὴν ἔχοντος τὴν προώθησιν τοῦ Ἐξαγωγικοῦ Ἐμπορίου τῶν Ἀμερικανικῶν Χωρῶν.

Ἡ πρότασις αὕτη ἀπετέλεσε τελευταίως ἀντικείμενον εὐρέων συζητήσεων ἐν τῷ Ἀμερικανικῷ Τύπῳ, ἐκ τῶν συζητήσεων δὲ αὐτῶν καθὼς καὶ ἐκ πληροφοριῶν προερχομένων ἐκ κύκλων προσκειμένων εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Ἐμπορίου τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν, προκύπτουν τὰ ἀκόλουθα εἰδικώτερα στοιχεῖα ὡς πρὸς τὸ περιεχόμενον ταύτης καὶ τῶν λόγων οἱ ὁποῖοι τὴν ὑπηγόρευσαν.

Τὸ σχέδιον τὸ ὑποβληθὲν εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Ἀθάννας προβλέπει τὴν δημιουργίαν ἐνὸς παναμερικανικοῦ ὀργανισμοῦ ἔχοντος ὡς ἀποστολὴν τὴν ρύθμισιν τῆς τοποθετήσεως τῶν πλεονασμάτων ἐξαγωγῆς ὄλων τῶν σημαντικῶν πρώτων ὑλῶν, τῶν δημητριακῶν καὶ τῶν εἰδῶν διατροφῆς τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν, ἰδιαίτερος δὲ τοῦ σίτου, κρέατος, ἀραβοσίτου, καφέ, βάμβακος, χαλκοῦ, πετρελαίου κλπ. Ὁ ὀργανισμὸς οὗτος ἐνεργεῖ

ὡς ἀγοραστῆς τῶν ἀνωτέρω πλεονασμάτων, φροντίζων ἐν συνεχείᾳ διὰ τὴν ἀπ' εὐθείας τοποθέτησιν αὐτῶν.

Κατὰ τὰς πληροφορίας τοῦ Γερμανικοῦ Τύπου, τὸ σχέδιον τοῦτο τὸ ὑποβλήθην εἰς τὴν Ἀβάνναν, ἀποβλέπει κυρίως εἰς τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον, ἐπιδιώκεται δὲ δι' αὐτοῦ ἡ δημιουργία ἐνὸς ἀμερικανικοῦ οἰκονομικοῦ συγκροτήματος, τὸ ὁποῖον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς ἀντίρροπον τοῦ εὐρωπαϊκοῦ μπλόκ τὸ ὁποῖον πιθανῶς θὰ προκύψῃ μετὰ τὸν σημερινὸν πόλεμον. Ἡ ἀνάγκη τῆς ἐξουδετερώσεως ἐνὸς τοιούτου μπλόκ, τὴν ὁποίαν ὑπαγορεύουν οἱ ἐκ τῆς λειτουργίας αὐτοῦ κίνδυνοι διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν, θὰ ἔδει, κατὰ τοὺς ἐκπονητάς τοῦ ἀνωτέρω σχεδίου, νὰ ἄρῃ οἰονδήποτε ἐνδοιασμὸν διὰ τὴν ἀποδοχὴν αὐτοῦ, ἐνδοιασμὸν ὀφειλόμενον εἰς τὰ μεγάλα οἰκονομικὰ βάρη τὰ ὁποῖα κατ' ἀνάγκην συνεπάγεται ἡ λειτουργία τοῦ ἐξαγωγικοῦ καρτέλλ.

Ἡ ἐπιφυλακτικότης τὴν ὁποίαν κατὰ τ' ἀνωτέρω λεχθέντα συνήνητησε τὸ περὶ οὗ ὁ λόγος σχέδιον καὶ ἡ κατ' οὐσίαν ἀπόρριψις αὐτοῦ ὑπὸ τῆς Διασκέψεως πρέπει, κατὰ τὰς κρίσεις τῶν γερμανικῶν ἐφημερίδων, νὰ ἀναζητηθῇ εἰς τοὺς ἐξῆς κυρίως λόγους:

Βεβαίως ἡ ἀποδοχὴ τῆς προτάσεως τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν θὰ συνεπήγετο ἐπὶ τοῦ παρόντος διὰ τὰς χώρας τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς σημαντικὴν, πλὴν ἐντελῶς μεταβατικοῦ χαρακτῆρος, ὑπερνίκησιν τῶν σημερινῶν δυσχερειῶν τοποθέτησεως τῶν προϊόντων αὐτῶν. Κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν ὅμως περίοδον ἡ ἐφαρμογὴ ἐνὸς τοιούτου μέτρου θὰ προεκάλει μίαν διαρκῆ ἐπιθάρυνσιν τῶν οἰκονομικῶν καὶ ἐμπορικῶν σχέσεων τῶν ἀνωτέρω χωρῶν μὲ τὰς εὐρωπαϊκὰς χώρας, δοθέντος ὅτι αἱ χῶραι αὗται ἀπετέλεσαν ἀνέκαθεν τὰς κυριωτέρας ἀγορὰς τοποθετήσεως τῶν ἀμερικανικῶν προϊόντων.

Πράγματι, ὅπως προκύπτει ἐκ τῶν στατιστικῶν δεδομένων, τὸ διαμερικανικὸν ἐμπόριον, παρὰ τὴν ἀναμφισβήτητον αὔξησιν αὐτοῦ ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ σημερινοῦ πολέμου, ἀποτελεῖ ἐν ποσοστὸν μόνον τῆς ἀξίας εἰσαγωγῶν καὶ ἐξαγωγῶν τῶν κυριωτέρων νοτιοαμερικανικῶν χωρῶν.

Οὕτως ἡ Ἀργεντινὴ ἐτοποθέτησεν εἰς ἀμερικανικὰς ἀγορὰς κατὰ μὲν τὸ 1938 τὰ 20.4%, κατὰ δὲ τὸ ἐπόμενον ἔτος τὰ 21.3% τῶν ἐξαγωγῶν αὐτῆς. Ἐξ ἄλλου ἐπρομηθεύθη αὕτη ἐκ τῶν ἀμερικανικῶν χωρῶν κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἔτη τὰ 31.6% καὶ 32.5% τοῦ συνόλου τῶν εἰσαγωγῶν τῆς. Ἀντιθέτως ἡ συμμετοχὴ τῶν εὐρωπαϊκῶν χωρῶν εἰς τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Ἀργεντινῆς, κατὰ τὰ αὐτὰ ὡς ἄνω χρονικὰ διαστήματα ὑπῆρξε κατὰ πολὺ εὐρύτερα, ἀνερχομένη καθ' ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐξαγωγὰς εἰς 77.5% καὶ 76% τούτων, καὶ ἀντιπροσωπεύουσα τὰ 59.6 καὶ 60.4 τῶν εἰσαγωγῶν. Ἀνάλογοι σχέσεις ὑφίσταντο κατὰ τὰς παραμονὰς τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου καὶ διὰ τὴν Βραζιλίαν, τῆς ὁποίας ὑπὲρ τὸ ἥμισυ τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου διενηργεῖτο μὲ ἐξωαμερικανικὰς χώρας. Ὁμοίως ἡ Χιλὴ μέχρι τοῦ Σεπτεμβρίου τοῦ 1939 μόνον τὰ 21% τῶν ἐξαγωγῶν τῆς ἐτοποθέτει εἰς τὴν Ἀμερικανικὴν Ἠπειρον καὶ μόνον 38% τῶν εἰσαγωγικῶν τῆς ἀναγκῶν ἐκάλυπτεν ἐκ τοῦ εἰσαγωγικοῦ ἐμπορίου τῆς μὲ τὰς ἀμερικανικὰς χώρας.

Εἶναι ἀληθές ὅτι αἱ ἀνωτέρω σχέσεις μετεβλήθησαν ἀπὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ πολέμου, ἐξελιχθείσης εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα τῆς ἐμπορικῆς κινήσεως μεταξὺ τῶν χωρῶν τῆς Νοτίου Ἀμερικῆς καὶ τῶν Ἑνωμένων Πολιτειῶν.

Ἡ ἐξέλιξις ὅμως αὕτη δὲν ἔλαβε χώραν κατὰ τρόπον ὁμοιόμορφον δι' ἀμφότερα τὰ συναλλασσόμενα μέρη, διότι αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν εἰς τὴν Ν. Ἀμερικὴν ἠυξήθησαν εἰς μεγαλύτερον μέτρον παρ' ὅσον αἱ νοτιοαμερικανικαὶ ἐξαγωγαὶ πρὸς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας. Ἀναλυτικῶς ἡ σημειωθείσα κατὰ τὴν μεταπολεμικὴν περίοδον ἐξέλιξις ἐμφανίζεται εἰς τοὺς κατωτέρω πίνακας:

I. Ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν μετὰ τῶν χωρῶν τῆς Λατινικῆς Ἀμερικῆς κατὰ τὸ πρῶτον πεντάμηνον τῶν ἐτῶν 1939 καὶ 1940:

Ἐξαγωγαὶ Ἠνωμένων Πολιτειῶν πρὸς Ν. Ἀμερικὴν	230	332
Εἰσαγωγαὶ Ἠνωμένων Πολιτειῶν ἐκ χωρῶν Ν. Ἀμερικῆς . .	233	285
Ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον Ἠνωμένων Πολιτειῶν	- 3	+ 47

II. Ἐξωτερικὸν Ἐμπόριον Ἠνωμένων Πολιτειῶν μετὰ Νοτιοαμερικανικῶν χωρῶν κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1939 καὶ 1940.

1939	1940		1939	1940	1939	1940
Ἐξαγωγαὶ πρὸς			Εἰσαγωγαὶ ἐκ		Ἐμπορ. ἰσοζύγιον	
4.9	10.8	Ἀργεντινὴν	4.4	5.1	+ 0.5	+ 5.7
5.4	10.8	Βραζιλίαν	7.4	9.3	- 2.0	+ 1.5
1.6	3.7	Χιλήν	2.8	6.1	- 1.2	- 2.4
1.3	2.2	Περοῦ	1.1	1.5	+ 0.2	+ 0.7
3.8	4.2	Κολομβίαν	4.6	3.9	- 0.8	+ 0.3
4.4	6.5	Βενεζουέλαν	2.3	3.4	+ 2.1	+ 3.1
<hr/>	<hr/>		<hr/>	<hr/>	<hr/>	<hr/>
21.4	38.2	Σύνολον	22.6	29.3	- 1.2	+ 8.9

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω στοιχείων προκύπτει ὅθεν ὅτι αἱ διαμερικανικαὶ ἐμπορικαὶ σχέσεις ἐξελιχθήσαν κατὰ τρόπον εὐνοϊκὸν διὰ τὸ ἐμπορικὸν ἰσοζύγιον τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Οὕτω ἐνῶ κατὰ τὸν Μάϊον τοῦ 1939 αἱ ἐξαγωγαὶ τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν πρὸς τὰς ἀνωτέρω νοτιοαμερικανικὰς χώρας ἐδιπλασιάσθησαν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν Μάϊον τοῦ 1939, αἱ εἰσαγωγαὶ τῶν χωρῶν τούτων εἰς τὰς Ἠνωμένας Πολιτείας μόλις ἠυξήθησαν κατὰ 30%. Ἡ τοιαύτη ἐξέλιξις ἦτο φυσικὸν νὰ λάβῃ χώραν, διότι αἱ Ἠνωμένα Πολιτείαὶ παρὰ τὴν ἐπιθυμίαν των ὅπως ἔλθουν εἰς ἐνίσχυσιν τῶν χωρῶν τῆς Λ. Ἀμερικῆς δὲν δύνανται ν' ἀπορροφήσουν προϊόντα τὰ ὁποῖα καὶ αἱ ἴδιαι παράγουν καὶ μάλιστα εἰς ποσότητας ἀνωτέρας τῶν ἐσωτερικῶν των ἀναγκῶν.

Πάντως τ' ἀνωτέρω δεδομένα δικαιολογοῦν ἀπολύτως, κατὰ τὸν Γερμανικὸν Τύπον, τὴν στάσιν τῶν Νοτιοαμερικανικῶν χωρῶν εἰς τὴν Διάσκεψιν τῆς Ἀθῆνας ἔναντι τῆς προτάσεως τῶν Ἠνωμένων Πολιτειῶν. Πράγματι εἰς περίπτωσιν ἀποδοχῆς τῆς προτάσεως ταύτης θὰ ὑπῆρχεν ὁ κίνδυνος διὰ τὰς χώρας τῆς Ν. Ἀμερικῆς νὰ ἀπωλέσουν, μετὰ τὸ τέλος τοῦ πολέμου τὰς εὐρωπαϊκὰς ἀγοράς, εἰς τὰς ὁποίας κατὰ τὰ ἀνωτέρω λεχθέντα τοποθετοῦν αὐταὶ ὑπὸ κανονικῆς συνθήκας ἓνα μεγάλο μέρος τῶν πλεονασμάτων των εἰς πρώτας ὕλας καὶ δημητριακὰ. Διότι τὰ εὐρωπαϊκὰ

κράτη, μὴ δεχόμενα νὰ συναλλαθοῦν μὲ τὸ ἐξαγωγικὸν Καρτέλλ ἀλλὰ μεμονωμένως μὲ τὰς καθ' ἕκαστα Νοτιοαμερικανικὰς χώρας, θὰ ἐτρέποντο πιθανῶς πρὸς ἄλλας ἀγορὰς (Ἀσίαν, Ἀφρικὴν) καὶ θὰ ἐδημιουργεῖτο οὕτω μία κρίσιμος κατάστασις διὰ τὴν οἰκονομίαν τῶν χωρῶν τῆς Ἀμερικανικῆς ἡπείρου.

Διὰ τοῦ λόγους τούτους δὲν ἐπετεύχθη ἡ ὑπὸ τῆς Διασκέψεως τῆς Ἀθάννας υἱοθέτησις τοῦ σχεδίου περὶ παναμερικανικοῦ ὀργανισμοῦ διαθέσεως τῶν ἀμερικανικῶν ἐξαγωγικῶν προϊόντων, διὰ τοὺς ἰδίους δὲ λόγους κρίνεται ἀπίθανος καὶ ἐν τῷ μέλλοντι πραγματιποίησις τοῦ σχεδίου τούτου.
